

УДК 727.1

Гомон О.О.,

Київський національний університет будівництва і архітектури

ПРИНЦИПИ РОЗТАШУВАННЯ НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНИХ КОМПЛЕКСІВ В ЖИТЛОВІЙ ЗАБУДОВІ

Розглянуто розташування навчально-виховного комплексу «Дитячий садок – початкова школа» (НВК) в структурі житлової забудови, визначено основну номенклатуру типів будівель навчально-виховних комплексів для міського будівництва, санітарні розриви між спорудами та іншими об'єктами.

Ключові слова: житлова забудова, мікрорайон, радіус обслуговування, міське будівництво, санітарні розриви, дитячий садок, початкова школа, навчально-виховний комплекс.

Мета статті: визначити особливості формування мережі навчально-виховних комплексів «Дитячий садок – початкова школа» в міській забудові.

Мережу навчально-виховних закладів, в т.ч. НВК у містах розраховують згідно державних будівельних норм України ДБН 360-92** «Містобудування. Планування і забудова міських і сільських поселень» дитячі дошкільні заклади розраховуються в залежності від демографічної структури поселень. Розрахунковий рівень забезпеченості дітей дошкільними установами приймаючи у межах 85%, у т.ч. загального типу – 70%, спеціалізованого – 3%, оздоровчого – 12%. Загальноосвітні школи I ступеня розраховуються залежно від демографічної структури поселень, приймаючи 100% рівень забезпеченості дітей до 15 років. В м. Києві, наприклад на період до 2020 року рівень охоплення населення установами освіти, з врахуванням тенденції поступового збільшення кількості народжених у місті, прийнятий: загальноосвітніми закладами 100% дітей 1-9 класів та 85% дітей 10-11 класів, дошкільними закладами 75%.

Навчально-виховні комплекси «дитячий садок – початкова школа» в ущільненій міській забудові (див. рис. 1).

Згідно нормативів радіус обслуговування дитячих дошкільних закладів, об'єднаних з початковою школою, в містах з багатоповерховою забудовою не повинен перевищувати 300 м. В сільських поселеннях і містах з малоповерховою забудовою радіус обслуговування може збільшуватись до 500 м.

Рис 1. Навчально-виховний комплекс в житловому районі Росії. Комплекс розділено на блоки: дитячий садок, початкову школу та загальні приміщення комплексна (навчально-виховні, обслуговуючі).

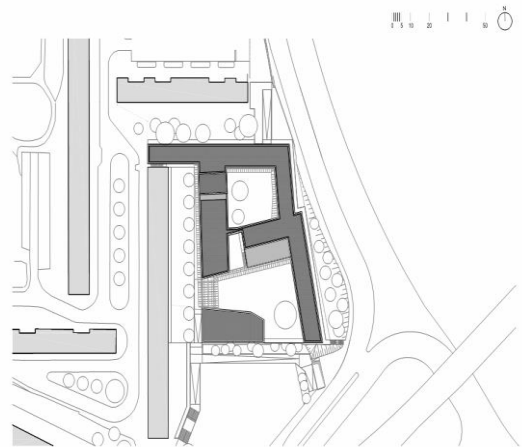

Рис. 2. Навчально-виховний комплекс в житловому районі Парижу. Будівлі комплексу розміщені навколо двох дворів. Зона дитячого садка розроблена у вигляді квадрата, а двір початкової школи як трапеція. Дитячий заклад складається з п'яти груп, котрі розташовуються на двох поверхах. Комп'ютерний зал, бібліотеку, тренажерний зал, музичний зал та лінгафонний кабінет можуть відвідувати учні інших дитячих садків і шкіл.

Рис. 3. Навчально – виховний комплекс в гірських вершинах Доломітових Альп. Комплекс розділено на блоки: дитячий садок, початкову школу і багатофункціональну залу міської ради.

Навчально – виховні комплекси можуть формуватися з рівною(однаковою) комплектністю структурних підрозділів наприклад: однокомплектні (1:1) - 3-ри групи дитячого садка, та 4-ри класи (3+4), або нерівною комплектністю наприклад: однокомплектний дитячий садок, та двухкомплектна школа (3+8)(див табл.1).

Таблиця 1. Номенклатура типів будівель навчально-виховних комплексів «дитсадок - початкова школа» для міського будівництва.

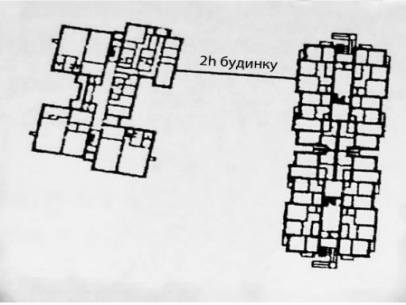
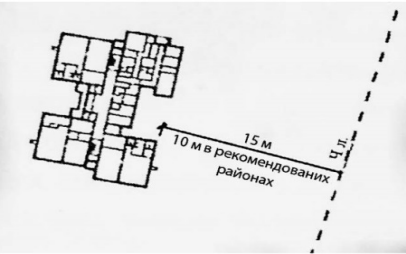

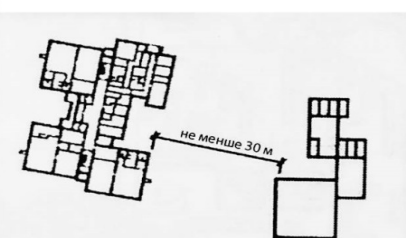
Тип НВК: комплектність дошкільного та шкільного підрозділів	Кількість груп і класів	Місткість будівлі (загальна, дошкільного та шкільного підрозділів) *, місць
<i>НВК з рівною комплектністю підрозділів</i>		
1 - однокомплектні(1:1)	3+4	$\frac{180}{60 + 120}$
2 - двухкомплектні(2:2)	6+8	$\frac{360}{120 + 240}$
<i>НВК з нерівній комплектністю підрозділів</i>		
3 - однокомплектні і двухкомплектні (1:2)	3+8	$\frac{300}{60 + 240}$
4 - двухкомплектні і однокомплектні (2:1)	6+4	$\frac{240}{120 + 120}$
5 - однокомплектні і трьохкомплектні (1:3)	3+12	$\frac{420}{60 + 360}$

При наповнюваності дошкільних груп - 20 дітей, класів - 30 учнів.

Зазначена номенклатура типів навчально-виховних комплексів має рекомендаційний характер. В залежності від місцевих демографічних умов, педагогічних технологій та наявної матеріально-технічної бази може передбачатися інша комплектність дошкільних груп і класів [3].

Розташування навчально-виховного комплексу та інших об'єктів у житловій забудові повинні відповідати санітарно-гігієнічним розривам та протипожежним вимогам (див табл. 2) [4].

Таблиця 2. Санітарні розриви між спорудами

Схема	Назва розриву	Величина розриву
	Між довгими сторонами споруд	Дві висоти споруди
	Між довгими сторонами та торцями споруд, що не мають вікон	Одна висота споруди, але не менше 12 м
	Між торцями споруд, що не мають вікон, а також між одноповерховими спорудами	За нормами протипожежних розривів
	Від червоної лінії	15 м
	Від червоної лінії в реконструйованих районах	10 м
	Від червоної лінії до підсобних приміщень НВК	6 м
	Гаражі та відкриті стоянки	
	до 25 машин	25 м
	26 - 100 машин	50 м
	100 машин	100 м
	Пралень, пожежних депо та інших споруд подібного типу	не менше 30 м

Висновок. Отже навчально-виховні комплекси рекомендуються розташовувати: при групі житлових будинків, поблизу зелених масивів, бульварів скверів, а також у спеціально відведених територіях мікрорайону. Навчально-виховні комплекси «Дитячий садок-початкова школа» не повинні розташовуватися біля магістральних вулиць загальноміського і районного

значення, вони можуть виходити на житлові вулиці місцевого значення так щоб шляхи руху дітей не перетиналися з господарськими комунікаціями житлового району. До кожної споруди необхідно забезпечити під'їзд з боку житлових вулиць чи основних проїздів у середині мікрорайону, що і становить перспективу подальших досліджень.

Література

1. Будинки і споруди. Будинки та споруди дитячих дошкільних закладів: ДБН В.2.2-4-97. – [Чинні від 1998-01-01]. – Офіц. вид.- К.: Укрархбудінформ: Держбуд України, 1997. – 24 с. – (Державні будівельні норми України).
2. Ковальський Л.Н., Лях В.М., Дмитренко А.Ю., Ковальська Г.Л. Типологія громадських будівель і споруд. – К.: Основа, 2012. – 295с.
3. Пособие по проектированию зданий учебно – воспитательных комплексов «Детский сад – начальная школа» / КиевЗНИИЭП.- К., 2003. – 81с.
4. Юрчишин О.М., Гнесь І.П., Лучко Л.І. Проектування дитячих дошкільних закладів. – Л.:Видавництво Львівська політехніка, 2011. – 151с.

Аннотация

Рассмотрены расположения учебно-воспитательного комплекса в структуре жилой застройке, а также санитарные разрывы между сооружениями УВК и другими объектами. Определены основной номенклатуре типов зданий учебно-воспитательных комплексов «Детский сад - начальная школа» для городского строительства.

Ключевые слова: жилая застройка, микрорайон, радиус обслуживания, городское строительство, санитарные разрывы, детский сад, начальная школа, учебно-воспитательный комплекс «Детский сад-начальная школа».

Annotation

In this article the location of the educational structure of the complex in a residential building, and also sanitary facilities gaps between TEC and other objects was considered. Defined the basic nomenclature of building types of educational systems "Kindergarten - Primary School" for urban construction.

Keywords: residential development, neighborhood, service radius, urban construction, sanitary breaks, kindergarten, primary school, educational complex "Kindergarten-primary school"